

**Priekšlikumu un komentāru apkopojums par konsultāciju dokumentu par noteikumiem par dabasgāzes sadales sistēmas attīstības plānu**

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
<b>I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta</b>				
1.	<p>5.2.2. informāciju par kapitālieguldījumiem infrastruktūrā, kurus plānots turpināt īstenot vai plānots uzsākt īstenot turpmākajos divos gados, norādot:</p> <p>5.2.2.1. informāciju par katru objektu, kurā veikti kapitālieguldījumi, kas pārsniedz 50 tūkst. euro, atbilstoši 3.pielikumam;</p> <p>5.2.2.2. apkopotu informāciju par pārējiem objektiem, no kuriem katrā veiktie kapitālieguldījumi nepārsniedz 50 tūkst. euro, pa iecirkņiem un kapitālieguldījumu veidiem atbilstoši 4.pielikumam, norādot kapitālieguldījumus pa gadiem tūkst. euro.</p> <p>15. Atskaitē ietver šādu informāciju:</p>	<p><b>AS “Gasos”</b></p> <p>Ievērojot to, ka tīkla attīstības 10 gadu plāna izstrādāšanas nepieciešamība jau ir paredzēta Enerģētikas likumā, uzskatām, ka tā saturam ir jābūt maksimāli konceptuālam, izvairoties no pārliemas detalizācijas. Šajā sakarā uzskatām par nepieciešamību noteikumu projekta 5.2.2.1., 5.2.2.2. un 15.1.apakšpunktā skaitli “50 tūkst. euro” aizstāt ar skaitli “150 tūkst. euro”, kā arī izteikt 16.punktu šādā redakcijā: “16. Vienlaikus ar 5.pielikumu sistēmas operators iesniedz regulatoram skaidrojumu par iemesliem, kāpēc faktiskie kapitālieguldījumi, kas pārsniedz 150 tūkst. euro, atšķiras no plānotajiem kapitālieguldījumiem, ja starpība ir vairāk nekā 20% no</p>	<p><b>Daļēji ņemts vērā</b></p> <p>Ņemot vērā AS “Gasos” pausto viedokli, ir veiktas izmaiņas Noteikumu projektā, nosakot, ka sistēmas operators sniedz detalizētu informāciju par kapitālieguldījumu projektiem, kas pārsniedz 100 tūkst. euro. Vienlaikus Regulators norāda, ka nesaredz iespēju veikt izmaiņas Noteikumu projektā, nosakot, ka sistēmas operators iesniedz Regulatoram skaidrojumu par iemesliem, kāpēc faktiskie kapitālieguldījumi, kas pārsniedz 100 tūkst. euro, atšķiras no plānotajiem kapitālieguldījumiem, ja starpība ir vairāk nekā 20% no kopējiem kapitālieguldījumiem. Regulators paskaidro, ka Noteikumu projektā noteiktais 5% sliksnis saistīts ar vidējo patēriņa cenu inflācijas rādītāju.</p>	<p>Izteikt Noteikumu projektu šādā redakcijā:</p> <p>5.2.2. informāciju par kapitālieguldījumiem infrastruktūrā, kurus plānots turpināt īstenot vai plānots uzsākt īstenot turpmākajos divos gados, norādot:</p> <p>5.2.2.1. informāciju par katru objektu, kurā veikti kapitālieguldījumi, kas pārsniedz 100 tūkst. euro, atbilstoši 3.pielikumam;</p> <p>5.2.2.2. apkopotu informāciju par pārējiem objektiem, no kuriem katrā veiktie kapitālieguldījumi nepārsniedz 100 tūkst. euro, pa iecirkņiem un kapitālieguldījumu veidiem atbilstoši 4.pielikumam, norādot kapitālieguldījumus pa gadiem tūkst. euro.</p>

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	<p>15.1. faktisko kapitālieguldījumu apjomu kapitālieguldījumu objektā iepriekšējā kalendārajā gadā kapitālieguldījumos, kas pārsniedz <u>50</u> tūkst. euro, atbilstoši 5.pielikumam.</p> <p>16. Vienlaikus ar 5.pielikumu sistēmas operators iesniedz regulatoram skaidrojumu par iemesliem, kāpēc faktiskie kapitālieguldījumi, kas pārsniedz <u>50</u> tūkst. euro, atšķiras no plānotajiem kapitālieguldījumiem, ja starpība ir vairāk nekā 5% no kopējiem kapitālieguldījumiem kapitālieguldījumu objektā.</p>	<p>kopējiem kapitālieguldījumiem kapitālieguldījumu objektā.”.</p>		<p>15. Atskaitē ietver šādu informāciju: 15.1. faktisko kapitālieguldījumu apjomu kapitālieguldījumu objektā iepriekšējā kalendārajā gadā kapitālieguldījumos, kas pārsniedz <u>100</u> tūkst. euro, atbilstoši 5.pielikumam; [...] 16. Vienlaikus ar 5.pielikumu sistēmas operators iesniedz regulatoram skaidrojumu par iemesliem, kāpēc faktiskie kapitālieguldījumi, kas pārsniedz <u>100</u> tūkst. euro, atšķiras no plānotajiem kapitālieguldījumiem, ja starpība ir vairāk nekā 5% no kopējiem kapitālieguldījumiem kapitālieguldījumu objektā.</p>
2.	<p>Noteikumu projekts</p>	<p><b>AS “Gaso”</b> AS “Gaso” ierosina izvērtēt nepieciešamību plānošanas rādītāju piesaistei pie AS “Gaso” iecirkņu zonām. Vēršam uzmanību uz to, ka AS “Gaso” teritoriālie iecirkņi ir kapitālsabiedrības iekšējās darba organizācijas mehānisms. Nevienam normatīvais akts neuzliek par pienākumu sadales sistēmas operatoram veidot teritoriālās struktūrvienības.</p>	<p><b>Ņemts vērā</b> Regulators paskaidro, ka Noteikumu projektā teritoriālais iedalījums tika piedāvāts dalījumā pa sistēmas operatora iecirkņiem, ņemot vērā, ka šāda informācija ir publiski pieejama un zināma Regulatoram, dabasgāzes sadales sistēmas lietotājiem un citām ieinteresētajām pusēm, kuras varētu vēlēties iepazīties ar attīstības plānu. Atbilstoši saskaņošanas laikā</p>	<p>Noteikumu projekts sākotnējā redakcijā.</p>

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		Piemēram pārvades sistēmas operatoram, kas arī darbojās Latvijas teritorijā, teritoriālo struktūrvienību nav. Ievērojot minēto ierosinām plānošanas rādītājus piesaistīt stabilākam teritoriālajam iedalījumam, piemēram, Rīga, Vidzeme, Zemgale, Kurzeme, Latgale.	paustajam komersanta lūgumam saglabāts konsultāciju laikā izsludinātais dalījums.	
<b>II. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta</b>				
<b>III. Citi priekšlikumi un komentāri</b>				
1.	<p>5. Plānam ir šādas daļas:</p> <p>5.1. aprakstošā daļa, kurā sistēmas operators:</p> <p>5.1.1. norāda informāciju par esošo infrastruktūru un tās tehnisko raksturojumu katrā no <u>sadales sistēmas iecirkņu zonām</u> (turpmāk – <u>iecirņi</u>) atbilstoši noteiktajiem attīstības rādītājiem;</p> <p>5.1.2. ietver novērtējumu par katru <u>iecirņi</u> par lietotāju vajadzībām tuvākajos divos līdz piecos gados attiecībā uz jaunām ražošanas jaudām un jauniem slodzes punktiem, tostarp sistēmas operatora rīcībā esošo informāciju</p>	<p><b>AS “Gasó”</b></p> <p>AS “Gasó” vērš Regulatora uzmanību uz to, ka iepriekš minētās informācijas apzināšana un novērtēšana ir ārpus sadales sistēmas operatora kompetences. Sadales sistēmas operators neattīsta dabasgāzes patērēšanas objektus, nepilda sašķidrinātas dabasgāzes iekārtas operatora funkcijas, netirgo dabasgāzi un neattīsta saspīestas dabasgāzes uzpildes punktu tīklu. Sadales sistēmas attīstība nav tieši pakārtota Eiropas Savienības un nacionālajiem mērķiem klimata un</p>	<p><b>Sniegts skaidrojums</b></p> <p>Regulators paskaidro, ka sistēmas attīstības 10 gadu plāna mērķis ir sniegt informāciju par sistēmas attīstību turpmākajos divos un 10 gados. Ņemot vērā Enerģētikas likuma 45.panta pirmās daļas 1.punktu dabasgāzes sadales sistēmas operators ir atbildīgs par dabasgāzes sadales sistēmas darbību, tās tehnisko ekspluatāciju un attīstību. Savukārt atbilstoši Enerģētikas likuma 15.panta sestajai daļai sistēmas operators ir atbildīgs par enerģijas sadales sistēmas darbību, apkalpošanu un</p>	<p>5. Plānam ir šādas daļas:</p> <p>5.1. aprakstošā daļa, kurā sistēmas operators:</p> <p>5.1.1. norāda informāciju par sadales sistēmas infrastruktūru un tās tehnisko raksturojumu katrā no <u>sadales sistēmas iecirkņu zonām</u> (turpmāk – <u>iecirņi</u>) atbilstoši noteiktajiem attīstības rādītājiem;</p> <p>5.1.2. ietver novērtējumu par katru <u>iecirņi</u> par lietotāju vajadzībām tuvākajos divos līdz piecos gados attiecībā uz jaunām ražošanas jaudām un jauniem sistēmas ieejas un izejas punktiem, tostarp sistēmas operatora rīcībā</p>

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	<p><i>par saspīestās dabasgāzes uzpildes punktiem, sašķidrinātās dabasgāzes un ūdeņraža infrastruktūras iekārtām;</i></p> <p><i>5.1.3. ietver novērtējumu pa iecirkņiem saistībā ar pakalpojuma pieprasījumu vismaz diviem scenārijiem, kuros ņemti vērā Eiropas Savienības un nacionālie mērķi klimata un enerģētikas jomā un kurus sistēmas operators paredzējis izmantot kā alternatīvu sadales sistēmas paplašināšanai;</i></p> <p><i>5.1.4. pamatojot norāda, kādi rādītāji (tai skaitā rādītāji atbilstoši tīkla tehniskajam raksturojumam) ir izvirzīti infrastruktūras attīstībai, uzskaitot, kādus rādītājus ir plānots sasniegt laika periodā no diviem līdz 10 gadiem;</i></p> <p><i>5.1.5. sniedz pārskatu par procesu, kādā tiek noteikts nepieciešamais kapitālieguldījumu apmērs infrastruktūrā, pamato nepieciešamos kapitālieguldījumus infrastruktūrā, norādot, kuri kapitālieguldījumi ir jāveic nākamajos divos gados un par kuriem kapitālieguldījumiem sistēmas operators jau ir pieņēmis</i></p>	<p>enerģētikas jomā, bet gan tiek balstīta uz dabasgāzes brīva tirgus principiem, tas ir galvenokārt dabasgāzes galalietotāju faktisko pieprasījumu. Dabasgāzes pieprasījumu daļēji raksturo potenciālo dabasgāzes lietotāju pieslēgumu tehnisko noteikumu pieprasījumi, bet arī tie neaplicina potenciāla lietotāja gatavību uzsākt lietot dabasgāzi. Ievērojot minēto, sadales sistēmas attīstības ilgtermiņa plānošana pamatā var būt orientēta nevis uz infrastruktūras paplašināšanu, bet jau esošas sistēmas modernizēšanu un drošības līmeņa paaugstināšanu. Šāds plānošanas virziens tieši sakrīt ar sadales sistēmas operatora darbības vienu no pamatmērķiem - nepārtrauktas un drošas dabasgāzes sadales sistēmas darbības nodrošināšana (izriet no Enerģētikas likuma 9.panta pirmās daļas), kas, AS “Gaso” nezināmu iemeslu dēļ, netiek pieminēts konsultāciju dokumenta II.sadaļā.</p>	<p>drošumu, sistēmas vadību un attīstību licences darbības zonā, savienojumu ar citām sistēmām, kā arī par sistēmas ilglaicīgu spēju nodrošināt enerģijas sadali atbilstoši pieprasījumam. Regulatora ieskatā, ņemot vērā sistēmas operatora rīcībā esošo informāciju, dabasgāzes pieprasījuma tendences un Eiropas Savienības un Latvijas normatīvajos aktos un plānošanas dokumentos noteikto, sistēmas operatoram jāparedz sistēmas attīstība turpmākajiem diviem un 10. gadiem.</p> <p>Regulators paskaidro, ka attiecībā uz novērtējumu saistībā ar pakalpojuma pieprasījumu vismaz diviem scenārijiem sistēmas operators ņem vērā Eiropas Savienības un Latvijas izvirzītos mērķus klimata un enerģētikas jomā. Tātad, zinot esošo pakalpojuma pieprasījumu (lietotājiem nodotais dabasgāzes daudzums, uzstādītās atļautās jaudas) un ņemot vērā izvirzītos mērķus, sistēmas operators var izstrādāt pakalpojuma pieprasījuma attīstības scenārijus.</p>	<p><i>esošo informāciju par saspīestās dabasgāzes uzpildes punktiem, sašķidrinātās dabasgāzes un ūdeņraža sistēmas infrastruktūru;</i></p> <p><i>5.1.3. ietver novērtējumu pa iecirkņiem saistībā ar pakalpojuma pieprasījumu vismaz diviem scenārijiem, kuros ņemti vērā Eiropas Savienības un nacionālie mērķi klimata un enerģētikas jomā un kurus sistēmas operators paredzējis izmantot kā alternatīvu sadales sistēmas paplašināšanai;</i></p> <p><i>5.1.4. pamatojot norāda, kādi rādītāji (tai skaitā rādītāji atbilstoši tīkla tehniskajam raksturojumam) ir izvirzīti infrastruktūras attīstībai, uzskaitot, kādus rādītājus ir plānots sasniegt laika periodā no diviem līdz 10 gadiem;</i></p> <p><i>5.1.5. sniedz pārskatu par procesu, kādā tiek noteikts nepieciešamais kapitālieguldījumu apmērs infrastruktūrā, pamato nepieciešamos kapitālieguldījumus infrastruktūrā, norādot, kuri kapitālieguldījumi ir jāveic nākamajos divos gados un par kuriem kapitālieguldījumiem sistēmas operators jau ir pieņēmis</i></p>

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	<p><i>lēmumu, norādot kapitālieguldījumu avotu.</i></p> <p><i>5.2. informatīvā daļa, kurā sistēmas operators ietver:</i></p> <p><i>5.2.1. aprakstu par inovācijām un mērķa kapitālieguldījumu programmām (piemēram, izmaksu samazināšanu u.c.), kas jau tiek īstenotas, papildus norādot informāciju par mērķa kapitālieguldījumu programmām, kuras plāno īstenot turpmākajos 10 gados, kā arī tām paredzēto plānoto kapitālieguldījumu apmēru infrastruktūrā atbilstoši 2.pielikumam;</i></p> <p><i>5.2.2. informāciju par kapitālieguldījumiem infrastruktūrā, kurus plānots turpināt īstenot vai plānots uzsākt īstenot turpmākajos divos gados, norādot:</i></p> <p><i>5.2.2.1. informāciju par katru objektu, kurā veikti kapitālieguldījumi, kas pārsniedz 50 tūkst. euro, atbilstoši 3.pielikumam;</i></p> <p><i>5.2.2.2. apkopotu informāciju par pārējiem kapitālieguldījumu objektiem, no kuriem katrā veiktie</i></p>		<p>Jāņem vērā, ka sadales sistēmas pakalpojuma tarifu veido tarifa fiksētā un mainīgā daļa. Mainīgā daļa ir tieši atkarīga no dabasgāzes patēriņa, savukārt fiksētā daļa ir atkarīga no uzstādītās atļautās jaudas un lietotāju objektu skaita. Šos raksturlielumus tiešā mērā ietekmē izvirzītie mērķi attiecībā uz dabasgāzi un tās izmantošanu nākotnē, tādēļ šie scenāriji ir svarīgi, izstrādājot sistēmas attīstības plānu.</p>	<p><i>lēmumu, norādot kapitālieguldījumu avotu;</i></p> <p><i>5.2. informatīvā daļa, kurā sistēmas operators ietver:</i></p> <p><i>5.2.1. aprakstu par inovācijām un kapitālieguldījumu programmām (piemēram, izmaksu samazināšanu u.c.), kas jau tiek īstenotas, papildus norādot informāciju par kapitālieguldījumu programmām, kuras plāno īstenot turpmākajos 10 gados, kā arī tām paredzēto plānoto kapitālieguldījumu apmēru infrastruktūrā atbilstoši 2.pielikumam;</i></p> <p><i>5.2.2. informāciju par kapitālieguldījumiem infrastruktūrā, kurus plānots turpināt īstenot vai plānots uzsākt īstenot turpmākajos divos gados, norādot:</i></p> <p><i>5.2.2.1. informāciju par katru kapitālieguldījumu objektu, kurā veikti kapitālieguldījumi, kas pārsniedz 100 tūkst. euro, atbilstoši 3.pielikumam;</i></p> <p><i>5.2.2.2. apkopotu informāciju par pārējiem kapitālieguldījumu objektiem, no kuriem katrā veiktie</i></p>

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	<i>kapitālieguldījumi nepārsniedz 50 tūkst. euro, pa iecirkņiem un kapitālieguldījumu veidiem atbilstoši 4.pielikumam, norādot kapitālieguldījumus pa gadiem tūkst. euro.</i>			<i>kapitālieguldījumi nepārsniedz 100 tūkst. euro, pa iecirkņiem un kapitālieguldījumu veidiem atbilstoši 4.pielikumam, norādot kapitālieguldījumus pa gadiem tūkst. euro.</i>
2.	<i>Noteikumu projekts</i>	<p><b>AS “Gasó”</b>  AS “Gasó” vērš uzmanību uz to, ka Noteikumu projektā paredzētais regulējums radīs AS “Gasó” ievērojamu administratīvo slogu, kura pārvarēšanai iespējami būs jāveido jaunas štata vienības, kas nenoliedzami radīs negatīvu ietekmi uz sadales sistēmas pakalpojumu tarifu. Uzskatam, ka mainīgajos tirgus un valsts politikas apstākļos augstas detalizācijas informatīvi mazvērtīga plāna gatavošana liecina par nesaimniecisku uzņēmuma resursu izšķērdēšanu.</p> <p>AS “Gasó” uzsver, ka šāda plāna neesamība līdz šim netraucēja sadales sistēmas operatoram kvalitatīvi pildīt normatīvajos aktos atrunātās funkcijas, tai skaitā sadales sistēmas nepārtrauktu,</p>	<p><b>Sniegts skaidrojums</b>  Regulators paskaidro, ka prasība attiecībā uz dabasgāzes sadales sistēmas attīstības plānu noteikta Enerģētikas likumā. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 15.panta sesto daļu dabasgāzes sadales sistēmas operators ir atbildīgs par sistēmas darbību, apkalpošanu un drošumu, sistēmas vadību un attīstību, savienojumu ar citām sistēmām, kā arī par sistēmas ilglaicīgu spēju nodrošināt dabasgāzes sadali atbilstoši pieprasījumam. Lai nodrošinātu dabasgāzes sadales sistēmas attīstību, ir noteikts sistēmas operatora pienākums izstrādāt un attiecīgi Regulatoram apstiprināt dabasgāzes sadales sistēmas attīstības 10 gadu plānu. Ņemot vērā minēto, Regulators norāda, ka attiecīgā prasība noteikta, lai nodrošinātu vienlīdzīgas prasības</p>	<i>Noteikumu projekts.</i>

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>kvalitatīvu un drošu darbību, kā arī mērķtiecīgu attīstību.</p> <p>Svarīgi atzīmēt, ka 10 gadu attīstības plāns attiecībā uz dabasgāzes pārvadi (Enerģētikas likuma 43.<sup>1</sup> pants pirmā daļa) ir ieviests Enerģētikas likumā pārņemot Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija direktīvas 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par direktīvas 2003/55/EK atcelšanu 22.panta prasības (Tīkla attīstības desmit gadu plāns). Attiecībā uz sadales sistēmas tīkliem iepriekš minētā direktīva 10 gadu attīstības plānu neparedz. AS “Gasco” skatījumā 10 gadu attīstības plāna ieviešanai sadales sistēmas tīkliem radīs nevajadzīgu un Eiropas Savienības tiesību aktos neparedzētu apgrūtinājumu sadales sistēmas operatora komercdarbībai.</p> <p>AS “Gasco” vērš Regulatora uzmanību arī uz to, kā konsultāciju dokumentā minētie citu valstu</p>	<p>elektroenerģijas un dabasgāzes sadales un pārvades sistēmu operatoriem un veicinātu pārredzamu attiecīgo elektroenerģijas un dabasgāzes sistēmu infrastruktūru attīstību nākotnē.</p> <p>Noteikumu projekts ir izstrādāts, pamatojoties uz Enerģētikas likuma 108.<sup>1</sup>panta otro daļu, kas uzliek Regulatoram pienākumu izdot normatīvo aktu, kurā noteikta dabasgāzes sadales sistēmas attīstības plānā iekļaujamā informācija un plāna iesniegšanas kārtība.</p> <p>Par AS “Gasco” minēto, ka konsultāciju dokumentā minētie citu valstu piemēri nav saistīti ar dabasgāzes sadali, Regulators paskaidro, ka konsultāciju dokumentā ir norādīts, ka, izstrādājot Noteikumu projektu, vērtēts citās Eiropas Savienības dalībvalstīs esošais šādu attīstības plānu regulējums – tāpat kopīgi par dabasgāzes sadales un pārvades jomu. Vienlaikus konsultāciju dokumentā minētais Īrijas piemērs</p>	

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>piemēri, nav saistīti ar dabasgāzes sadali. Saziņā ar kolēģiem no Igaunijas dabasgāzes sadales sistēmas operatora esam noskaidrojuši, ka konsultāciju dokumentā minētais Igaunijas piemērs ir attiecināms tikai uz dabasgāzes pārvadi, un Igaunijas sadales sistēmas operators tīkla attīstības 10 gadu plānu negatavo.</p>	<p>ir attiecināms kopīgi uz dabasgāzes sadales un pārvades sistēmām.</p>	
3.	<i>Noteikumu projekts</i>	<p><b>AS “Gaso”</b>            Normatīva regulējuma precizitātes nodrošināšanai, AS “Gaso” rosina noteikumu projektā precīzi definēt terminu “Projekts ar būtisku ietekmi uz kapitāla izmaksām”.</p>	<p><b>Sniegts skaidrojums</b>            Regulators paskaidro, ka Regulatora ieskatā projekts ar būtisku ietekmi uz dabasgāzes sadales sistēmas operatora kapitāla izmaksām ir projekts, kura kapitālieguldījumi pārsniedz Noteikumu projektā noteikto 100 tūkst. <i>euro</i> sliekšni.</p>	<i>Noteikumu projekts.</i>
4.	<p><i>6. Kopā ar plānu sistēmas operators iesniedz regulatoram aprēķinu par ietekmi, kādu uz sistēmas pakalpojuma tarifiem radīs kapitālieguldījumi infrastruktūrā <u>nākamajos divos gados</u> un <u>nākamajos 10 gados.</u></i></p>	<p><b>AS “Gaso”</b>            AS “Gaso” aicina precizēt Noteikumu projekta 6.punkta redakciju, jo tā šobrīd var būt izprasta dažādi. Interpretācijas ceļā esam nonākuši pie secinājuma, ka Noteikumu projekta 6.punkts paredz, ka aprēķinā par plānoto kapitālieguldījumu infrastruktūru nākamajiem diviem gadiem, būs</p>	<p><b>Sniegts skaidrojums</b>            Noteikumu projekta 6.punkts paredz, ka kopā ar plānu sistēmas operators iesniedz Regulatoram aprēķinu par ietekmi, kādu uz sistēmas pakalpojuma tarifiem radīs kapitālieguldījumi infrastruktūrā nākamajā regulatīvajā periodā un nākamajos 10 gados.            Regulators norāda, ka plānotajiem kapitālieguldījumiem aprēķina</p>	<p><i>6. Kopā ar plānu sistēmas operators iesniedz regulatoram aprēķinu par ietekmi, kādu uz sistēmas pakalpojuma tarifiem radīs kapitālieguldījumi infrastruktūrā <u>nākamajā regulatīvajā periodā</u> un <u>nākamajos 10 gados.</u></i></p>



Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>nepieciešams norādīt šo ieguldījumu plānoto nolietojuma apmēru un aprēķināt plānoto atļauto peļņu kalendārajā gadā. Tai pašā laikā mēs neesam pārliecināti, ka mūsu interpretācija sakrīt ar Regulatora iecerēto regulējumu.</p>	<p>kapitāla atdevi un nolietojumu, ņemot vērā plānoto RAB pieaugumu nākamajam regulatīvajam periodam un 10 gadiem, no kā attiecīgi tiek aprēķinātas plānotās dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu izmaiņas (%) nākamajam regulatīvajam periodam un 10 gadiem.</p>	
5.	<i>Noteikumu projekts</i>	<p><b>AS “Gasó”</b>  Vairākus gadus AS “Gasó” plāno, uztur (tajā skaitā vairākās IT sistēmās) un iesniedz Regulatoram kapitālieguldījumu programmas atbilstoši Regulatora 2017.gada 21.decembra lēmuma Nr.1/36 “Informācijas iesniegšanas noteikumi enerģētikas nozarē” (turpmāk – Lēmums Nr.1/36) 15.pielikumā noteiktajai formai.  Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī uzsverot to, ka sadales sistēmas drošas ekspluatācijas neatņemama sastāvdaļa ir rekonstrukciju darbu kopuma nepārtraukta īstenošana, un to sīkākam sadalījumam pa apakškategoriām vai iecirkņiem nav pamata un ievērojamas informatīvās vērtības, AS “Gasó”</p>	<p><b>Sniegts skaidrojums</b>  Regulators paskaidro, ka attīstības plāna mērķis ir iepazīstināt lietotājus un citas ieinteresētās puses ar sadales sistēmas attīstību, norādot konkrētus kapitālieguldījumu projektus. Regulatora ieskatā informācijas iesniegšana atbilstoši Lēmuma Nr.1/36 15.pielikumam attīstības plāna izvērtēšanas vajadzībām nesniedz lietotājiem un citām ieinteresētajām pusēm informāciju nepieciešamajā detalizācijas pakāpē. Vienlaikus, lai mazinātu administratīvo slogu, Regulators 2023.gada laikā plāno veikt grozījumus 2017.gada 21.decembra lēmumā Nr.1/36 “Informācijas iesniegšanas noteikumi enerģētikas</p>	<i>Noteikumu projekts</i>

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		aicina Regulatoru pieturēties Regulatora Lēmuma Nr.1/36 15.pielikumā noteiktajai formai, plānojot kapitālieguldījumus projektiem, kuru izmaksas sastāda summu, kas ir mazākā par 150 tūkst. <i>euro</i> , kā arī iesniedzot atskaiti par kapitālieguldījumiem sadales sistēmas infrastruktūrā izmantot ierasto formu.	nozarē”, izslēdzot pienākumu no 2024.gada sniegt informāciju Regulatoram atbilstoši šā lēmuma 15.pielikumam.	
6.	<i>Noteikumu projekts</i>	<p><b>AS “Gaso”</b>  AS “Gaso” tiek izstrādāta un apstiprināta kapitālieguldījumu programma (turpmāk – KIP) katram kalendārajām gadam, atbilstoši AS “Gaso” spēkā esošai kapitālieguldījumu programmas sagatavošanas, uzturēšanas un koriģēšanas kārtībai.</p> <p>Realizējot KIP iepļānotus sadales sistēmas pārbūves un modernizācijas darbus, AS “Gaso” pieturās apstiprinātam KIP plānam, savukārt atsevišķos gadījumos, rīkojoties saimnieciski, tehniski un ekonomiski pamatoti, KIP tiek veiktas izmaiņas. Balstoties uz gūto pieredzi esošās sistēmas elementa ekspluatācijas laikā, AS</p>	<p><b>Sniegts skaidrojums</b>  Ņemot vērā AS “Gaso” sniegto viedokli, Regulators secina, ka AS “Gaso” jau šobrīd ir ieviesta kārtība, kādā tiek veikta kapitālieguldījumu programmas izstrāde un tās izpildes uzraudzība, un, Regulatora ieskatā, tā var tikt izmantota, arī izstrādājot, uzraugot un iesniedzot atskaites Regulatoram par attīstības plānu un tā izpildi.</p> <p>Atsaucoties uz iepriekš šajā dokumentā minēto, Regulators piedāvā veikt izmaiņas Noteikumu projektā, nosakot, ka sistēmas operators sniedz detalizētu informāciju par kapitālieguldījumu projektiem, kuri pārsniedz 100 tūkst. <i>euro</i>, kas samazinās AS “Gaso” veicamā darba apmēru,</p>	<i>Noteikumu projekts.</i>

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>“Gasos” izvērtē nepieciešamību veikt konkrētā elementa ārpus kārtas pārbūves darbus.</p> <p>Kad AS “Gasos” tiek pieņemts lēmums par jebkāda KIP projekta paātrināto realizāciju, atlikšanu uz laiku jeb atcelšanu, vai jaunā projekta izveidošanu, tiek ņemti vērā vairāki aspekti, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- atbilstība kādam no AS “Gasos” stratēģiskiem virzieniem sadales sistēmas pamatelementu rekonstrukcijas programmā: tīkla ierīču un elementu pārbūve; gāzes regulēšanas iekārtu pārbūves; sadales sistēmas stabilizācija un plūsmu manevrēšanas iespēju attīstība, turpinot sistēmas sacilpošanas projektus; tērauda gāzesvadu pretkorozijas pasākumu nodrošināšana un uzlabošana, rekonstrējot vecās un būvējot jaunās elektroaizsardzības iekārtas;</li> <li>- ekspluatācijas laikā konstatētie trūkumi (piemēram, noplūdes, neatbilstība prasībām, tehniskās problēmas);</li> <li>- ekonomisko aspektu (piemēram GRP ēkas uzturēšanas</li> </ul>	<p>iesniedzot Regulatoram sistēmas operatora uzraudzībai nepieciešamo informāciju par kapitālieguldījumiem dabasgāzes sadales infrastruktūrā iepriekšējā kalendārajā gadā.</p> <p>Par AS “Gasos” minēto, ka nav iespējams detalizēti (tehniskais risinājums, teritorija, investīciju apjoms) plānot kapitālieguldījumus 10 gadu periodā, Regulators norāda, ka, izstrādājot attīstības plānu, sistēmas operators tajā ietver informāciju par kapitālieguldījumiem, par kuru nepieciešamību un vajadzību sistēmas operatoram ir informācija, kā arī informāciju par kapitālieguldījumiem, kurus, sistēmas operatora ieskatā, būtu nepieciešams veikt turpmākajos divos un 10 gados. Regulators uzsver, ka plānam ir informatīvs raksturs, kas nozīmē, ka 10 gadu periodā ir iespējamas izmaiņas, bet vienlaikus plānam ir jāsniedz ieskats par attīstības virzieniem turpmākajos 10 gados. Jāņem vērā, ka Noteikumu projekts paredz, ka sistēmas operators katru gadu</p>	

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>izmaksas, EAI neatbilstošu efektivitāti, kas palielina elektroenerģijas patēriņu, u.c.);</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- reģionālo pašvaldību plāni ielu rekonstrukcijas darbiem, ēku siltināšanai, lielā mēroga projektu realizācijai (piemēram, Rail Baltica);</li> <li>- AS "Gaso" Tehniskās padomes lēmumi un Gazifikācijas jautājumu komisijas lēmumi, kā arī iespējamās izmaiņas normatīvajā regulējumā, kas attiecas uz prasībām sadales sistēmas ekspluatācijā.</li> </ul> <p>Rekonstruējot sadales sistēmas pamatelementus, AS "Gaso" tiek valā no šobrīd tehniski, tehnoloģiski un morāli novecojušā un nolietotā iepriekšējo gadu mantojuma, vienlaikus paaugstinot infrastruktūras ekspluatācijas drošumu, un mazinot siltumnīcefekta piesārņojuma emisiju, kā arī nodrošina pakāpenisko tīkla gatavību atjaunojamo energoresursu ievadīšanai, t.i. - aprites ekonomikās procesā</p>	<p>atskaitās par iepriekšējā gada kapitālieguldījumu faktisko izpildi, to pamatojot.</p>	

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>iegūtas biogāzes un zaļa ūdeņraža piemaisīšanai.</p> <p>Atbilstoši AS "Gasos" spēkā esošai kapitālieguldījumu programmas sagatavošanas, uzturēšanas un koriģēšanas kārtībai, visas korekcijas KIP (sākot ar līdzekļu pārbīdi, kas ir lielāka par EUR 300 apmērā), un to pamatojums tiek attiecīgi noformēts, saskaņots un uzskaitīts AS "Gasos" dokumentu uzskaites sistēmā "NAMEJS".</p> <p>Atbilstoši AS "Gasos" esošai statistikai, 2021.gada laikā, tika noformēti 135 dienesta ziņojumi, kuru rezultāta tika veiktas 693 līdzekļu transakcijas, un AS "Gasos" uzsver, ka šāda apjoma informācijas ikgadējā analīze, ar nolūku iesniegt Regulatoram apkopojumu par objektiem un skaidrojumu par iemesliem, kāpēc faktiskie kapitālieguldījumi, kas pārsniedz 50 tūkst. euro, atšķiras no plānotajiem kapitālieguldījumiem, ja starpība ir vairāk nekā 5% no kopējiem kapitālieguldījumiem, ir lieks birokrātiskais slogs, kura pievienotā vērtība AS "Gasos"</p>		

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>efektivitātes uzlabošanai ir apšaubāma.</p> <p>Pamatojoties uz klientu pieprasījumu pieslēguma ierīkošanai, un, ja tas ir ekonomiski izdevīgi, AS "Gasol" investē finanšu līdzekļus jaunu sadales gāzesvadu būvniecībā. Investīcijas sistēmas attīstībā, piemēram, biometāna iespiešanas punkta būvniecība, arī ir atkarīgas no pieprasījuma. Savukārt, atbalsts atjaunojamo energoresursu izmantošanas stimulēšanai un dabasgāzes cenas pieaugums būtiski ietekmēja klientu izvēli par labu alternatīvu energoresursu (siltumsūkņi, saules kolektori, biomasas) izmantošanai.</p> <p>Pašvaldību teritorijas plānošanas līmenī AS "Gasol" ļoti vispārīgi var novērtēt teritorijas attīstību, tajā skaitā gāzes apgādes sistēmas attīstību, kā arī iekļaujot aptuvenu investīciju apjomu ikgadējās KIP. AS "Gasol" vērs Regulatora uzmanību, ka ņemot vērā iepriekšminēto, nav iespējams detalizēti (tehniskais risinājums, teritorija, investīciju apjoms)</p>		

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		plānot jaunu sadales gāzesvadu būvniecību 10 gadu periodā.		

Kadikis 67097276, [viesturs.kadikis@sprk.gov.lv](mailto:viesturs.kadikis@sprk.gov.lv)